

ඔටිසම් පරාස තත්වය යනු කුමක්ද?

ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) යනු සමාජශීලී සන්නිවේදනයේ සහ සමාජශීලී අන්තර්සම්බන්ධතාවල අඩුත්වය උණානා මගින් නිර්වචනය කරන ලද ස්නායු සංවර්ධන වියාකූලතාවයකි, එය සීමිත ඒකාකාරී හැසිරීම් රටා, රුචිකත්ව හෝ ක්රියාකාරකම් සමඟ බැඳී පවතී.

සාමාන්යයෙන් ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) ලක්ෂණ මුල් ළමාවියේදී දක්නට ලැබේ. එය තවමත් ජීවිත කාලය පුරා බලපාන රෝග විනිශ්චයක් ලෙස සලකනු ලැබුවද, සුදුසු මුල් මැදිහත්වීමක් සහිතව, ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) සහිත පුද්ගලයන්ට ඵලදායී, ක්රියාකාරී, සහ තෘප්තිමත් ජීවිතයක් ගත කළ හැකිය. ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) සහිත බොහෝ දරුවන් පාසැලේදී හොඳින් කටයුතු කරයි, ඔවුන් කැමති ක්රියාකාරකම්වලට සහභාගී වේ, විද්යාලයට යයි, තවද වැඩිහිටි වියේදී රැකියාවල නිරත වේ.

බොහෝ දෙනෙහි පිටතට සහ වෘත්තීයයන්ට, ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) තේරුම් ගැනීම ඉතාමත් අසීරු ප්රභේදිතාවක් සහ සංකීර්ණ තත්වයක් විය හැකිය. තමන් ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) පිළිබඳ විශාල තොරතුරු ප්රමාණයක් අනාවරණය කර ගත නොහැක. නමුත් අපි වසර 10 කට පෙර දැන සිටියාට වඩා ඒ පිළිබඳව

බොහෝ දේ දනිමු. වසර ගණනාවක් පුරා අපගේ අවබෝධය පරිණාමය වී ඇති ආකාරයටම, අපි ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) නිර්වචනය කරන, රෝග විනිශ්චය කරන සහ ප්රතිකාර කරන ආකාරයද වෙනස් වී ඇත.

විවිධ ඔටිසම් පරාස තත්වයන් (ASD) වර්ග කිබේද?

ASD ඔටිසම් පරාස තත්වයන් (ASD) හැඳින්වූයේ සමාජශීලී බව සහ අදහස් ප්රකාශ කිරීමේ වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධය (PDD) යනුවෙනි. මෙම පද එකම තේරුමක් ලබා දෙයි. PDD යනු DSM-IV හි රෝග විනිශ්චය වර්ගීකරණයයි (1994 දී ඇමරිකානු මනෝවිකිත්සක සංගමය විසින් ප්රකාශයට පත් කරන ලද මානසික ආබාධ පිළිබඳ බහුලව භාවිතා වන රෝග විනිශ්චය අත්පොතෙහි 4 වන සංස්කරණය). වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධය (PDD) යනු මානසික ආබාධ පිළිබඳ රෝග විනිශ්චය සහ සංවිච්චනය අත්පොත IV හි (DSM-IV) අඩංගු වන පරිදි රෝග විනිශ්චය වර්ගීකරණයයි (1994 දී ඇමරිකානු මනෝවිකිත්සක සංගමය විසින් ප්රකාශයට පත් කරන ලද මානසික ආබාධ පිළිබඳ බහුලව භාවිතා වන රෝග විනිශ්චය අත්පොතෙහි 4 වන සංස්කරණය). DSM-IV හි, PDD වර්ග හෝ කාණ්ඩ පහක් ඇතුළත් විය: ඔටිසම් ආබාධය, ඇස්පර්ගර්ගේ ආබාධය, ළමා කාලයේදී දරුවන්ගේ ඒක පුද්ගල සබඳතා බිඳ වැටීමේ අවස්ථා, රෙටිනේ සින්ඩ්රෝමය සහ සමාජශීලී බව සහ අදහස් ප්රකාශ කිරීමේ වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධය - වෙනත් ආකාරයකින් නිශ්චිතව දක්වා නොමැත (PDD-NOS). මානසික ආබාධ පිළිබඳ රෝග විනිශ්චය සහ සංවිච්චනය අත්පොත IV හි (DSM-IV), වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධ (PDD) වර්ග හෝ කාණ්ඩ පහක් ඇතුළත් විය: ඔටිසම් ආබාධය, ඇස්පර්ගර්ගේ ආබාධය, ළමා කාලයේදී දරුවන්ගේ ඒක පුද්ගල සබඳතා බිඳ වැටීමේ අවස්ථා, රෙටි සින්ඩ්රෝමය සහ වෙනත් ක්රමයකින් අර්ථකතනය නොකරන ලද සමාජශීලී බව සහ අදහස් ප්රකාශ කිරීමේ වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධය (PDD-NOS).

ඇමරිකානු මනෝවිකිත්සක සංගමය 2013 මැයි මාසයේදී මානසික ආබාධ පිළිබඳ රෝග විනිශ්චය සහ සංවිච්චනය අත්පොතෙහි (DSM) DSM නව පස්වන සංස්කරණය නිකුත් කරන ලදී. DSM-5 හි ASD යන පදය PDD ප්රතිස්ථාපනය කර ඇත. මානසික ආබාධ පිළිබඳ රෝග විනිශ්චය සහ සංවිච්චනය අත්පොත V හි (DSM-5) ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) යන පද පෙල මඟින් වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධය (PDD) ප්රතිස්ථාපනය කර ඇත. මීට අමතරව, DSM-5 හට ASD යටතේ කිසිදු ප්රවර්ගයක් නොමැත, එවිට රෝග විනිශ්චය නිර්ණායක සපුරාලන සියලුම පුද්ගලයින් එක් ඔටිසම් වර්ණාවලියක් යටතට වැටේ. මීට අමතරව, මානසික ආබාධ පිළිබඳ රෝග විනිශ්චය සහ සංවිච්චනය පවසන අත්පොත තුළ (DSM-5) ඔටිසම් පරාස තත්වය යටතේ අනුකාණ්ඩ කිසිවක් අන්තර්ගත නොවේ. එවිට රෝග විනිශ්චය නිර්ණායක සපුරාලන සියලුම පුද්ගලයින් එක් ඔටිසම් පරාසයක් යටතට වැටේ. PDD යටතේ තිබූ ප්රවර්ග විශ්වාසදායක ලෙස වෙනත් හඳුනාගත නොහැකි බව පර්යේෂණ මගින් පෙන්වුණි කරන බැවින් මෙම වෙනස සිදු කර ඇත. වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධය (PDD) යටතේ තිබූ තව කාණ්ඩයක් විශ්වාසනීයව වෙනත් හඳුනාගත නොහැකි බව පර්යේෂණ මගින් පෙන්වුණි කරන බැවින් මෙම වෙනස සිදු කර ඇත. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ඔටිසම් ආබාධය, ඇස්පර්ගර්ගේ ආබාධය සහ PDD-NOS වර්ග තවදුරටත් භාවිත නොකරනු ඇති බවය - ඒ

වෙනුවට ASD රෝග විනිශ්චය සම්පූර්ණ වර්ණාවලිය ආවරණය කිරීමට භාවිතා කරනු ඇති බවය. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ඔටිසම් ආබාධය, ඇස්පර්ගර්ගේ ආබාධය සහ වෙනත් ක්රමයකින් අර්ථකතනය නොකරන ලද සමාජශීලී බව සහ අදහස් ප්රකාශ කිරීමේ වර්ධන උණානා සහිත සංවර්ධන ආබාධ (PDD-NOS) වර්ග තවදුරටත් භාවිත නොකරනු ඇති බවය - ඒ වෙනුවට ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) රෝග විනිශ්චය සම්පූර්ණ පරාස තත්වය ආවරණය කිරීමට භාවිතා කරනු ඇති බවය.

ASD ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) රෝග විනිශ්චය කරන්නේ කෙසේද?

වෛද්ය හෝ රුධිර පරීක්ෂණ නොමැතිකම හේතුවෙන් ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) රෝග නිර්ණය කිරීම අපහසු විය හැකිය. රෝග විනිශ්චය වර්ධන මත ලක්ෂණ මත පදනම් වේ. මෙම ලක්ෂණ අතරට සාමාන්ය ළමා සංවර්ධන පියමං නොමැති වීම හෝ ප්රමාද වීම සහ අසාමාන්ය හැසිරීම් පැවතීම ඇතුළත් වේ.

රෝග විනිශ්චය වර්ධන මත රඳා පවතින ලක්ෂණ හෝ විශේෂ ලක්ෂණ මත පදනම් වේ. රෝග විනිශ්චය කිරීමට අදියර දෙකක ක්රියාවලියක් ඇතුළත් විය හැකිය. පළමු අදියර වන්නේ පුරව පරීක්ෂාවයි, මෙය සාමාන්යයෙන් වෛද්යවරුන් විසින් සුව ළමා සායන වලදී දෙමාපියන් විසින් පුරවන ලද වලංගු ඇගයීම් පිරික්සුම් ලැයිස්තු වල සපරමාණතාව තහවුරු කරනු ලබයි. දෙවන අදියර සාමාන්යයෙන් සම්මුඛ පරීක්ෂණයකින් සහ විදුහගත නිරීක්ෂණයකින් තොරතුරු රැස් කරන බහුවිධ කණ්ඩායමක් විසින් පවත්වනු ලබන පුළුල් රෝග විනිශ්චය ඇගයීමකි.

පෙරහඳුනා ගැනීම යනු මැදිහත්වීමට පෙර ප්රවේශ වීමයි. පෙර හඳුනා ගැනීම මගින් මුල්මැදිහත්වීම සඳහා ඉක්මනින් ප්රවේශ වීමට හැකි වේ. පළපුරුදු වෘත්තිකයෙකුට වයස මාස 18 සිට 24 දක්වා කාලය තුළ ASD රෝග විනිශ්චය කළ හැකි නමුත් බොහෝ විට ASD වයස අවුරුදු 3 සිට 5 දක්වා හෝ ඊට පසුව, ඉතා මුල් මැදිහත්වීමට අවස්ථා කළුළුවෙන් පසුව රෝග විනිශ්චය නොකෙරේ. අන්දැකීම සහිත වෘත්තිකයෙකුට වයස මාස 18 සිට 24 දක්වා කාලය තුළ ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) නිර්ණය කළ හැකි නමුත් බොහෝ විට ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) විනිශ්චය කරනු ලබනුයේ වයස අවුරුදු 3 සිට 5 දක්වා හෝ ඊට පසුව වේ, එමඟින් මුල් මැදිහත්වීමේ අනගි අවස්ථාවන් ඇතුළත් වන නිශ්චිත කාලසීමාවන් මඟ හැරීමට ඉඩ ඇත. ළමා රෝග පිළිබඳ ඇමරිකානු ඇකඩමිය නිර්දේශ කරනුයේ සියලුම දරුවන් වයස 18 සහ 24 යන වයස් වලදී ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) සඳහා පුරව පරීක්ෂණයක් සඳහා යොමු කල යුතු බවයි.

කුඩා දරුවන් තුළ ASD හි මුල් අනතුරු ඇඟවීමේ ලක්ෂණ මොනවාද? ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) තත්වය සහිත කුඩා දරුවන් තුළ දැකිය හැකි රතු සලකුණු මොනවාද?

ASD හි රෝග විනිශ්චය කිරීමේ ලක්ෂණ කුඩා දරුවන්ගෙන් පහසුවෙන් මග හැරිය හැකිය. ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) විනිශ්චය කිරීම සඳහා භාවිතා වන ආවේණික ලක්ෂණ කුඩා දරුවන්ගෙන් ඉතා පහසුවෙන් මග හැරීමට ඇති හැකියාව වැඩිය. හැකි සෑම අනතුරු ඇඟවීමේ ලක්ෂණයක් මුල් ලක්ෂණ සෙවීම ASD සඳහා අවදානම් සහිත දරුවන් සොයා ගැනීමට සහ රෝග විනිශ්චය ඇගයීමක් සඳහාද උපකාරී වේ. ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) පිළිබඳ රතු සලකුණු සහ මූලික ලක්ෂණ පිළිබඳ අවධාරණයෙන් සිටීමෙන් එම තත්වය සඳහා වැඩි අවධානමක් ඇති සහ රෝග විනිශ්චය සඳහා යොමු කල යුතු දරුවන් හඳුනා ගැනීමට ආධාර වේ. ඔබේ දරුවා පහත කවර හෝ රතු සලකුණු කිහිපයක් පෙන්වන්නේ නම්, ඔබේ දරුවාගේ වෛද්‍යවරයා සමඟ කතා කරන්න. ඔබට හෝ ඔබගේ වෛද්‍යවරයාට ඔබගේ දරුවාගේ ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) සම්බන්ධව යම්කිසි සැකයක් ඇත්නම් ළමා සංවර්ධන විශේෂඥයෙකු වෙත යොමු කිරීමක් ඉල්ලා සිටින්න, නැතහොත් ඔබට ඔබේ ප්රදේශීය මුල් මැදිහත්වීමේ වැඩසටහන සම්බන්ධ විය හැකිය.

කුඩා දරුවන් තුළ ඔටිසම් පරාස තත්වය (ASD) හි දැකිය හැකි රතු සලකුණු

සමාජශීලී සන්නිවේදනය

- අතින් ලබා දීම , පෙන්වීම, අත වැනීම , අත්පුඩි ගැසීම, දබර ඇඟිල්ල දික් කර පෙන්වීම, හෝ ඔප්ව වැනීම වැනි අංගවලනවල සීමිත භාවිතය
- ප්රමාද වූ කථනය හෝ බහතේරීම /කතාබස් නොකිරීම
- කට්ටි අමුතු ශබ්ද පිට කරයි හෝ අසාමාන්‍ය කටහඬක් ඇත
- ඇසට ඇස බැලීම , අංග වලන, සහ ශබ්ද හෝ වචන යන සියල්ල එකවර භාවිතා කිරීමේ අපහසුව
- අන් අය වමවා පෑම හෝ අනුකරණය නොකිරීම
- ඔවුන් පැවසීමට පුරුදුව සිටි වචන භාවිතය නැවැත්වීම
- වෙනත් පුද්ගලයෙකුගේ අත මෙවලමක් ලෙස භාවිත කරයි (උදා., පියන විවෘත කිරීම සඳහා දොමාපියන්ගේ අත බෝතලය මත තැබීම)

සමාජශීලී අන්තර්සම්බන්ධතා

- මිනිසුන් දෙස එක එල්ලේ බලන්නේ නැත හෝ ඔවුන්ට ඔබ දෙස බැලීම අපහසු වේ
- ප්රියමතාප, ප්රීතිමත් ප්රකාශන බෙදා නොගනී
- යමෙකු තම නම ඇමතු විට ප්රතිචාර නොදක්වයි
- දේවල් කෙරෙහි ඔබේ අවධානය යොමු නොකිරීම හෝ ඔවුන් උනන්දුවක් දක්වන දේවල් ඔබට නොපෙන්වීම
- අන් අය සමඟ විනෝදය හෝ රුචිකත්වයන් බෙදා නොගනී

පුනරාවර්තන හැසිරීම් සහ සීමා කළ උනන්දුව නැවත නැවත කරනා හැසිරීම් සහ සීමිත හැසිරීම්

- ඔවුන්ගේ අත්, ඇඟිලි, හෝ මුළු සිරුරම අසාමාන්‍ය ලෙස වලනය කිරීම
- වස්තු පෙළගැස්වීම හෝ දේවල් නැවත නැවතත් කිරීම වැනි පිළිවෙත් කෙරෙහි වූ දැඩි බැඳියාව වර්ධනය කරයි
- රෙදි තීරු, ලී හැඳි, ගල්, හෝ වැනි අසාමාන්‍ය ආකාරයේ වස්තු කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම
- විශේෂිත වස්තු, ක්රියා හෝ ක්රියාකාරකම් කෙරෙහි අධික උනන්දුව හේතුවෙන් සමාජශීලී අන්තර් සම්බන්ධතාවලට බාධා ඇතිවීම
- වස්තු ආස්ථානය ඉඹීම හෝ ඔවුන්ගේ ඇසේ කෙළවරින් බැලීම වැනි අසාමාන්‍ය සංවේදී අවශ්‍යතා
- ඇතැම් ශබ්ද, මතුපිටවල්, හෝ වෙනත් සංවේදී උත්තේජනය සඳහා අධික හෝ අවම ප්රතිචාරය

